

АНАЛИЗ НА КОНСТАТИРАНИТЕ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС СЛУЧАИ НА НАРУШАВАНЕ ПРАВОТО НА РАЗГЛЕЖДАНЕ И РЕШАВАНЕ НА ДЕЛОТО В РАЗУМЕН СРОК ПО НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА ЗА ПЕРИОДА

01.10.2021 г. - 31.03.2022 г.

В изпълнение на задължението на Висшия съдебен съвет по чл. 60м, ал. 2 от Глава трета „а” на Закона за съдебната власт е изготвен следния анализ за периода 01.10.2021 г. - 31.03.2022 г.

За анализирания период в Инспектората към ВСС са постъпили **244 (двеста четиридесет и четири)** броя заявления по Глава трета „а” от ЗСВ, от които по граждански, търговски и административни дела - **103** броя, а по наказателни дела - **40** броя заявления.

За **основателни** са приети **143** броя заявления, като от тях **103** са по граждански, търговски и административни дела и **40** заявления по наказателни такива. От приетите за основателни 40 броя заявления по наказателни дела, по **32** на брой заявления са констатирани нарушения допуснати и във фазата на досъдебното производство. От тях по **6** на брой заявления се констатира нарушения **само** във фазата на досъдебното производство.

**** (За сравнение, с предходен анализиран шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. общия брой постъпили заявления са 262 (двеста шестдесет и два) на брой.*

Посочените **32** (тридесет и две) заявления са отчетени в тримесечни данни на Инспектората към ВСС, както следва:

- 22 броя заявления за период 01.10.2021 г. - 31.12.2021 г. и
- 10 броя заявления за период 01.01.2022 г. - 31.03.2022 г.

Основателните заявления касаещи забавени наказателни производства разпределени по апелативни райони за анализирания период е следното:

- За Апелативен район София - **12 (дванадесет)** заявления.
- За Военно-апелативен район - **9 (девет)** заявления.
- За Апелативен специализиран район - **4 (четири)** заявления.
- За Апелативен район Варна - **3 (три)** заявления.
- За Апелативен район Пловдив - **3 (три)** заявления.
- За Апелативен район Велико Търново - **1 (едно)** заявление.

I. Забавяния допуснати само във фаза на досъдебното производство за анализирания период са констатирани по 6 (шест) на брой заявления:

**** (За предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. броя на заявления от тази група са били също 6 (шест) на брой).*

1. Заявления с продължителност на производството повече от 20 години за анализирания период липсват.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. заявления с такава продължителност на производството е 1 (едно) на брой).*

2. Заявления с продължителност на производството повече от 15 до 20 години за анализирания период липсват.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

3. Заявления с продължителност на производството от 10 до 15 години за анализирания период е 1 (едно) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-280/28.06.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу три лица за престъпления по чл. 212, ал. 5, вр. ал. 3, вр. ал. 1, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 НК; чл. 212, ал. 5, вр. ал. 1, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 НК; чл. 213а, ал. 3, т. 3, пр. 2, т. 5, пр. 1, т. 6, вр. ал. 2, т. 1, пр. 1, т. 4, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК; чл. 321, ал. 3, пр. 3, т. 2, вр. ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 2, ал. 1 НК; чл. 321, ал. 6, пр. 1, вр. ал. 26, ал. 1 НК и чл. 321, ал. 6, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с продължителност **11 години, 3 месеца и 18 дни**

Заявителя е бил в качеството на обвиняем в проверяваното производство (сл.д. № 1/2010 г. по описа на ОСЛО при ОП-Ловеч, пр.пр. № 2189/2009 г. по описа на ОП-Ловеч, пр.пр. № 773/2012 г. по описа на СП, НОХД № 1/2013 г. по описа на СпНС, НЧД № 491/2014 г. по описа на СпНС, НЧД № 1296/2014 г. по описа на СпНС, НОХД № 229/2015 г. по описа на СпНС, НОХД № 439/2015 г. по описа на СпНС, НД № 1300/2015 г. по описа на ВКС, НОХД №

1485/2015 г. по описа на СпНС, НОХД № 38/2016 г. по описа на ОС Ловеч, НЧД № 108/2016 г. по описа на ВКС и НОХД № 429/2016 г. по описа на СпНС).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство, водено срещу заявителя е прекратено с постановление от 16.04.2021 г. на прокурор в ОП Ловеч на основание чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК поради недоказаност на обвинението.

За целия си период наказателното производство е останало на досъдебна фаза, продължила общо 10 години, 1 месец и 14 дни.

Делото се е отличавало с фактическа и правна сложност. Разследването е водено от двама следователи в ОСЛО в ОП - Ловеч. От образуването му до 19.12.2012 г. е наблюдавано от прокурор в ОП - Ловеч, на която дата е изпратено по компетентност в СП. На 12.05.2016 г., в изпълнение на разпореждане на съда по НОХД № 429/2016 г. по описа на СпНС е изпратено по компетентност от СП на ОП - Ловеч.

Делото три пъти е внасяно с обвинителен акт в СпНС, като образуваните съдебни производства са прекратявани от съда и са връщани на прокурора за отстраняване на допуснати в досъдебната фаза съществени нарушения на процесуалните правила (с разпореждания по НОХД № 1/2013 г., НОХД № 229/2015 г. и НОХД № 429/2016 г., и трите по описа на СпНС). Според проверяващия състав на ИВСС това обстоятелство е основната причина за прекомерната продължителност на производството и е показател за осъществявано неефективно ръководство и контрол на разследването от страна на наблюдаващия прокурор.

От образуването на сл.д. № 1/2010 г. по описа на ОСЛО при ОП-Ловеч (пр.пр. № 2189/2009 г. по описа на ОП-Ловеч, пр.пр. № 773/2012 г. по описа на СП) до първото му внасяне с обвинителен акт в съда разследването е продължило близо 3 години. Установени са два периода (от 27.01.2010 г. до 30.03.2010 г. и от 16.12.2011 г. до 10.04.2012 г.) с обща продължителност от около 6 месеца, през които е налице бездействие на разследващите. Два пъти делото е изпращано от разследващите органи с мнение за предаване на съд на обвиняемите, след което е връщано от наблюдаващия прокурор за продължаване на разследването и за отстраняване на допуснати процесуални нарушения (невръчване на материалите от разследването на пострадали лица). При първото изпращане на делото от разследващите на прокуратурата на основание чл. 235, ал. 1 НПК, наблюдаващият прокурор се е произнесъл 5 месеца след изтичане на 1-месечния срок по чл. 242, ал. 3 ИПК (ред. преди изм. ДВ, бр. 42/2015 г.)

След връщане на делото от съда на прокуратурата на 12.02.2013 г. с разпореждане по НОХД №1/2013 г. до внасянето му за втори път с обвинителен акт в СпНС на 09.02.2015 г. разследването е продължило близо 2 години. През този период не е установено бездействие от страна на

разследващите органи. По постъпила на 23.04.2014 г. в СпНС молба от защитника на един от обвиняемите по реда на чл. 369, ал. 1 НПК (нов, ДВ, бр. 71/2013 г.) е образувано НЧД № 491/2014 г. по описа на СпНС, като съдът с определение от 29.04.2014 г. е върнал делото на прокуратурата и е дал възможност да се произнесе по реда на чл. 242 НПК в 3-месечен срок. С постановление от 27.06.2014 г. наблюдаващият прокурор е прекратил наказателното производство, водено срещу обвиняемите в частта му за престъпления по чл. 321, ал. 3, т. 3, вр. ал. 2, вр. ал. 1 НК и по чл. 321, ал. 6 НК. Наказателното производство срещу същия обвиняем в останалата му част - за престъпления по чл. 212, ал. 5, вр. ал. 3, вр. ал. 1, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК, по чл. 212, ал. 5, вр. ал. 1, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 НК, по чл. 321, ал. 6, пр. 1, вр. ал. 26, ал. 1 НК и по чл. 213а, ал. 3, т. 3, пр. 2, т. 5, пр. 1, т. 6, вр. ал. 2, т. 1, пр. 1, т. 4, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК, по чл. 321, ал. 6, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК е прекратено с определение от 30.09.2014 г. по НЧД № 491/2014 г. по описа на СпНС, с което съдът се е произнесъл на основание чл. 369, вр.чл. 368 (нов, ДВ, бр. 71/2013 г.) НПК по депозирана на 19.09.2014 г. нова молба от защитника на обвиняемия.

Делото е внесено за втори път от прокуратурата с ОА в СпНС на 09.02.2015 г. след като СпНС с определение от 27.10.2014 г. по НЧД № 1296/2014 г. по описа на СпНС, образувано по подадени молби от другите двама обвиняеми на основание чл. 368 (нов, ДВ, бр. 71/2013 г.) НПК е върнал делото на СП като ѝ е дал възможност да се произнесе по реда на чл. 242 НПК в 3-месечен срок. По внесения ОА е образувано НОХД № 229/2015 г. по описа на СпНС, производство по което е прекратено с разпореждане на съда от 05.04.2015 г. и е върнато на прокуратурата за отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения на досъдебната фаза на производството.

По внесения трети поред ОА в СпНС е образувано НОХД № 229/2015 г. по описа на СпНС, производство по което е прекратено с определение от 30.04.2015 г. на съда, на основание чл. 369, ал. 4 (нов, ДВ, бр. 71/2013 г.) НПК.

Наказателното производство по НОХД № 439/2015 г. по описа на СпНС е възобновено с решение от 24.11.2015 г. на ВКС по НД № 1300/2015 г. по описа на ВКС, образувано по искане на главния прокурор на Република България, подадено на основание чл. 422, ал. 1, т. 5 НПК. С решението си касационният съд е възобновил производството по НОХД № 439/2015 г. по описа на СпНС, отменил е постановеното по делото определение от 30.04.2015 г. в частта, в която на основание чл. 369, ал. 4 НПК е прекратено наказателното производство, водено срещу заявителя за престъпления по чл. 212, ал. 5, вр. ал. 3, вр. ал. 1, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 НК и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на СпНС в отменената му част от друг състав.

С разпореждане по НОХД № 429/2016 г. по описа на СпНС съдията-

докладчик е прекратил съдебното производство и е върнал делото на СП за изпълнение на дадените от ВКС указания.

След връщане на делото в СП разглеждането му е продължило 5 години, като са установени периоди на бездействие на разследващите органи с обща продължителност от 4 години, 3 месеца и 21 дни (от 12.05.2016 г. до 14.10.2016 г., от 21.11.2016 г. до 09.03.2018 г. и от 09.08.2018 г. до 10.03.2021 г.).

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

4. Заявления с продължителност на производството от 7 до 10 години за анализирания период липсват.

**** (За сравнение, следва да се отбележи предходния отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 2 (две) на брой).*

5. Заявления с продължителност на производството от 5 до 7 години за анализирания период са 4 (четири) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-272/23.06.2021 г.**

Производство образувано срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 194, ал. 1 НК, след обединяването му с друго досъдебно производство и след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу едно лице за престъпление по чл. 206, ал. 1 ПК, с продължителност 5 години и 11 месеца.

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 1169/2015 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр.пр. № 9085/2015 г. по описа на СРП, ДП № 2222/2015 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр.пр. № 8771/2015 г. по описа на СРП, НОХД № 12382/2017 г. по описа на СРС, ВЧНД № 4695/2017 г. по описа на СГС, НОХД № 5288/2018 г. по описа на СРС и ВНОХД № 3850/2020 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

Забавянията в производството са допуснати в досъдебната му фаза с продължителност от общо 2 години, 11 месеца и 12 дни. В този период делото не е било на разположение на разследващите органи за извършване на процесуално-следствени действия в продължение на 4 месеца и 18 дни, през които са разглеждани НОХД № 12382/2017 г. по описа на СРС и ВЧНД №

4695/2017г. по описа на СГС. Причините за продължителността на тази фаза на наказателния процес се дължат на поведението на разследващите органи и наблюдаващите прокурори.

На първо място, допуснати от наблюдаващия прокурор съществени процесуални нарушения в хода на досъдебното производство са станали причина съдът с разпореждане по НОХД № 12382/2017 г. по описа на СРС да прекрати съдебното производство и да върне делото на прокуратурата за отстраняването им. Това е довело до увеличаване продължителността на процеса с 4 месеца.

На следващо място, начинът на водене на делото от страна на разследващите органи е допринесъл за забавяне на производството. ДП № 1169/2015 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр.пр. № 9085/2015 г. по описа на СРП е образувано с постановление на прокурор в СРП от 15.04.2015 г. срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 194, ал. 1 НК по подадени заявления на 20.01.2015 г. и на 07.02.2015 г. от заявителя по заявление с вх. рег. № РС-21-272/23.06.2021 г. по описа на ИВСС срещу трето лице. До 15.10.2015 г. са извършвани процесуално-следствени действия - разпит на свидетели, събирани са материали. На 02.02.2015 г. отново в 07 РУ-СДВР по постъпило заявление от това трето лице срещу заявителя по заявление с вх. рег. № РС-21- 272/23.06.2021 г. по описа на ИВСС е образувана друга преписка в 07 РУ-СДВР, извършена е проверка и материалите са изпратени в СРП. С постановление от 04.08.2015 г. на прокурор в СРП е образувано друго ДП № 2222/2015 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр.пр. № 8771/2015 г. по описа на СРП срещу неизвестен извършител, също за престъпление по чл. 194, ал. 1 НК. До 23.11.2015 г. са извършвани идентични на извършените по първата преписка процесуално- следствени действия, удължаван е и срокът за разследване с 2 месеца. Едва със становище от 23.11.2015 г. разследващият е предложил ДП № 2222/2015 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр.пр. № 8771/2015г. по описа на СРП и ДП № 1169/2015 г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр.пр. № 9085/2015 г. по описа на СРП да се обединят, тъй като касаели едно и също деяние, провеждани били процесуално- следствени действия по двете с едни и същи свидетели и били прилагани идентични материали. Двете производства са обединени с постановление от 12.02.2016 г. на наблюдаващия прокурор по ДП № 1169/2015г. по описа на 07 РУ-СДВР, пр.пр. № 9085/2015г. по описа на СРП като е разпоредено обединеното наказателно производство да се води под номера на първото досъдебно производство срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 209, ал. 1 от НК. Срокът за разследване е удължаван 4 пъти, като с постановление от 13.12.2016 г. на наблюдаващия прокурор са дадени указания за извършване на действия по разследването и за периодично докладване на делото от разследващия полицаи.

Заявления с:

- вх. рег. № РС-22-29/20.01.2022 г.,
- вх. рег. № РС-22-30/20.01.2022 г. и
- вх. рег. № РС-22-31/20.01.2022 г.

Производство образувано и водено срещу едно лице за престъпление по чл. 343, ал. 1,б. “в“ вр. чл. 342, ал.1 НК, с продължителност **6 години, 2 месеца и 23 дни.**

Заявителите са били в качеството на частни обвинители в проверяваното производство (ДП № 457/2015 г. по описа на СПП-ОДМВР-Варна, пр.пр. №2970/2015 г. по описа на ОП-Варна, НОХД № 43/2020 г. по описа на ОС-Варна, ВНОХД № 356/2020 г. по описа на АС-Варна и НД № 605/2021 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

Забавянията в производството са допуснати в досъдебната му фаза, продължила 4 години и 5 месеца. ДП № 457/2015 г. по описа на СПП-ОДМВР- Варна (пр.пр. №2970/2015 г. по описа на ОП-Варна) е образувано на 12.08.2015 г.

При проверка на материалите по делото проверяващият състав на ИВСС е установил периоди на бездействие на разследващите органи.

Продължили са общо около 3 години и 4 месеца, през които разследващите органи или не са провеждали действия по разследването, или са провеждали ограничен брой действия по разследването (26.08.2015 г. - 05.10.2015 г., 25.11.2015 г. -28.01.2016 г., 22.02.2016 г. - 04.05.2016 г., 04.05.2016 г. 08.06.2016 г., 14.06.2016 г. 17.11.2016 г., 17.11.2016 г. - 27.03.2017 г., 12.06.2017 г. - 21.03.2018 г. и 28.05.2018 г. - 19.09.2019 г.). На следващо място е установено забавяне при изготвянето на назначената на 12.06.2017 г. допълнителна фрактодиагностична автотехническа експертиза, представена след 11 месеца и допълнителната тройна автотехническа експертиза, която е изготвена 1 година и 4 месеца след назначаването ѝ. Проверяващият състав на ИВСС е направил извод, че разследващият орган (разследващ полицай) не е предприел предвидените в закона действия за своевременното изготвяне на експертизите и представяне на заключенията в определените срокове. Направена е констатация, че наблюдаващият прокурор също не е упражнил правомощията си по чл. 46, ал. 2, т. 1 НПК - да осъществява постоянен надзор за законосъобразното и своевременно провеждане на разследването.

**** (За сравнение, следва да се отбележи, че за предходния отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 2 (две) на брой).*

6. Заявления с продължителност на производството от 3 до 5 години за анализирания период е 1 (едно) на брой.

- **Заявление с вх. рег. № РС-22-100/14.03.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 134, ал. 1, т. 2 НК, с продължителност 4 години и 10 дни.

Заявителя е бил в качеството на пострададал в проверяваното производство (ДП № ЗМ 130/2018 г. по описа на 2-ро РУП на ОДМВР-Пловдив, преобразувано в сл.д. № 117/2018 г. по описа на ОСЛО в ОП - Пловдив, пр.пр. № 9300/2017 г. по описа на РП - Пловдив).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е образувано на 06.11.2017 г. и е прекратено с постановление от 11.01.2022 г. на прокурор от РП - Пловдив по пр.пр. № 9300/2017 г. по описа на РП - Пловдив на основание чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, вр. чл. 80, ал. 1, т. 3 НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

Проверяващият състав на ИВСС е приел, че в производството е допуснато забавяне от близо 3 години и 7 месеца, което е в резултат на поведението на компетентните органи разследващи органи и наблюдаващ прокурор. На първо място, до увеличаване продължителността на производството с над 2 години е довело забавянето в изготвяне на заключението на назначената по делото комплексна съдебно-медицинска експертиза, възложена с постановление от 15.05.2018 г. на водещия разследването и с определен срок за изготвяне на заключението до 25.06.2018 г. Заключението на вещите лица е постъпило по делото на 07.07.2020 г. През този период разследващият орган е изпратил четири напомнителни писма, а срокът за разследване е удължаван многократно, като в предложенията за изготвяне на искания за продължаване срока на разследване, водещият разследването е посочвал като причина за забавяне на разследването несвоевременно изготвяне на заключението по назначената по делото комплексна СМЕ. На следващо място, за забавяне на производството с над 11 месеца е допринесло обстоятелството, че с постановление от 30.11.2020 г. на прокурор при РП - Пловдив наказателното производство е прекратено на основание чл. 243, ал. 1, т. 1 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК. Актът на прокурора е обжалван от пострадалия по реда на чл. 243, ал. 10 НПК и отменен с постановление на прокурор от ОП Пловдив. Делото е изпратено на РП - Пловдив за продължаване на разследването в съответствие с дадените

указания. На последно място, производството е забавено с 6 месеца в резултат на поведението на разследващия орган след връщане на делото за доразследване, който не е осъществявал действия по разследването в периода 05.04.2021 г. - 12.07.2021 г. и 30.08.2021 г. - 14.12.2021 г.

**** (За сравнение, следва да се отбележи, че за предходния отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството е 1 (едно) на брой).*

7. Заявления с продължителност на производството до 3 години за разглеждания период липсват.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

II. Забавени в двете фази на производството - досъдебна фаза и съдебна фаза са следните 26 (двадесет и шест) на брой заявления:

1. Заявления с продължителност на производството повече от 20 години за анализирания период липсват.

**** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

2. Заявления с продължителност на производството от 15 до 20 години за анализирания период са 3 (три) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-366/25.08.2021 г.**

Производство образувано и водено срещу две лице за престъпление по чл. 209, ал. 1 вр. чл.2, ал.2 НК, с обща продължителност **19 години, 10 месеца и 17 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство

(Предварително производство № 328/2001 г. по описа на 05 ТО - ССлС, пр.пр. № 24745/2001 г. по описа на СРП, НОХД № 9281/2003 г. по описа на СРС, НОХД № 13665/2003 г. по описа на СРС, НОХД № 503/2004 г. по описа на СРС, ВНЧД № 1145/2005 г. по описа на СГС, НОХД № 4527/2005 г. по описа на СРС, НОХД № 7806/2005 г. по описа на СРС, ВНОХД № 1008/2011 г. по описа на СГС, ВНОХД № 1441/2011 г. по описа на СГС, НОХД № 8615/2011 г. по описа на СРС и ВНОХД № 663/2021 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебното производство, с продължителност от общо 2 години, 6 месеца и 25 дни са допуснати забавяния.

На първо място, пропуски на наблюдаващия прокурор са станали причина съдът четири пъти да прекрати съдебното производство по делото и да го върне на прокуратурата за отстраняване на съществени нарушения на процесуалните правила, както следва:

- с разпореждане по НОХД № 9281/2003 г. по описа на СРС - съдът е установил, че при изготвянето на обвинителния акт е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, а именно - на един от обвиняемите е било повдигнато обвинение за извършено престъпление по чл. 209, ал. 1 НК - по отношение на посочено пострадало лице, каквото обвинение липсвало в обстоятелствената част на ОА, не били посочени датите на деянията, имало несъответствие в размера на вредите, нанесени на други двама пострадали;

- с разпореждане по НОХД № 13665/2003 г. по описа на СРС съдът е установил, че при изготвянето на ОА е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила, довело до накърняване правото на защита на обвиняемите лица, в обстоятелствената част на ОА била посочена една дата - 16.03.2001 г., а в диспозитива - друга дата - 12.03.2001 г., установено е несъответствие и в размера на вредите нанесени на един от пострадалите;

- с протоколно определение по НОХД № 503/2004 г. по описа на СРС съдът намерил, че в ОА, по пункт 5 по отношение на обвинението срещу един от обвиняемите липсвало цифрово изписване на законовия текст, обозначаващ че деянието е извършено в съучастие, докато в текстовото описание е посочено, че деянието е извършено в съучастие;

- с разпореждане по НОХД № 4527/2005 г. по описа на СРС - съдията докладчик констатирал, че на 25.04.2005 г. е внесен ОА, в който е отстранен посоченият в определението за прекратяване на съдебното производство по НОХД № 503/2004 г. по описа на СРС порок, но това не е сторено в постановлението за привличане на единия от обвиняемите.

На следващо място, забавяне на производството е допуснато и в резултат на нарушения на процесуалния закон, извършени от разследващите органи. С постановления от 03.04.2002 г., 16.07.2002 г. и 10.03.2003 г. наблюдаващият прокурор три пъти е връщал следственото дело на водещия разследването следовател за отстраняване на допуснати процесуални нарушения в

постановленията за привличане на обвиняемите, като е следвало да се предяви прецизирано обвинение, с посочване на датата и мястото на извършване и на изпълнителното деяние.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-449/01.11.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 213а, ал. 3, т. 1, вр. ал. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу две лица, срещу първото, от които - за престъпления по чл. 144 , ал. 3 , вр. ал. 1 НК, по чл. 144 , ал. 3, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК и по чл. 213а, ал. 3, т. 1, пр. 2-ро, вр. ал. 2 , т. 1, т. 3, т. 4 и т. 6, вр. ал. 1 , вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК и срещу второто - за престъпление по чл. 213а, ал. 3, т. 1, пр. 2-ро, вр. ал. 2, т. 4 и т. 6, вр. ал. 1, пр. 3-то, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с обща продължителност **16 години, 9 месеца и 1 ден.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 863/2004 г. по описа на ОСЛО при ОП-Бургас, пр.пр. № 1744/2004 г. по описа на ОП-Бургас, пр.пр. № 82/2012 г. по описа на СпП, НОХД № 229/2010 г. по описа на ОС-Бургас, НОХД № 145/2011 г. по описа на ОС-Бургас, ВЧНД № 68/2011 г. по описа на АС - Бургас, НОХД № 1786/2011 г. по описа на ОС-Бургас, НОХД № 114/2012 г. по описа на СпНС, ЧНД № 310/2012 г. по описа на ВКС, НОХД № 237/2012 г. по описа на ОС-Бургас, НОХД № 494/2012 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 101/2012 г. по описа на АпСпНС, ВЧНД № 124/2012 г. по описа на АпСпНС, ЧНД № 836/2013 г. по описа на ОС-Бургас, ВЧНД № 202/2013 г. по описа на АС-Бургас, НОХД № 1839/2014 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 19/2015 г. по описа на АпСпНС, ЧНД № 658/2015 г. по описа на СпНС, НОХД № 1704/2015 г. по описа на СпНС, НОХД № 1243/2016 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 125/2016 г. по описа на АпСпНС, ЧНД № 1681/2016 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 340/2016 г. по описа на АпСпНС, НОХД № 919/2017 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 308/2017 г. по описа на АпСпНС, НОХД № 3320/2017 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 84/2018 г. по описа на АпСпНС, ВНОХД № 362/2020 г. по описа на АпСпНС и к.н.д. № 227/2021 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

Забавянията в производството са допуснати в досъдебната му фаза, с обща продължителност от 14 години, 3 месеца и 18 дни. Наказателното производство е образувано на 27.07.2004 г., като делото е било на разположение на разследващите органи в продължение на около 12 години и 9 месеца, тъй като в период от общо около 1 година и 8 месеца са разглеждани: НОХД № 229/2010 г. по описа на ОС- Бургас, НОХД № 145/2011 г. по описа на ОС-Бургас, ВЧНД № 68/2011 г. по описа на АС-

Бургас, НОХД № 1786/2011 г. по описа на ОС-Бургас, НОХД № 114/2012 г. по описа на СпНС, ЧНД № 310/2012 г. по описа на ВКС, НОХД № 237/2012 г. по описа на ОС-Бургас, НОХД № 494/2012 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 101/2012 г. по описа на АпСпНС, ВЧНД № 124/2012 г. по описа на АпСпНС, ЧНД № 836/2013 г. по описа на ОС-Бургас, ВЧНД № 202/2013 г. по описа на АС- Бургас, НОХД № 1839/2014 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 19/2015 г. по описа на АпСпНС, ЧНД № 658/2015 г. по описа на СпНС, НОХД № 1704/2015 г. по описа на СпНС, НОХД № 1243/2016 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 125/2016 г. по описа на АпСпНС, ЧНД № 1681/2016 г. по описа на СпНС, ВЧНД № 340/2016 г. по описа на АпСпНС, НОХД № 919/2017 г. по описа на СпНС и ВЧНД № 308/2017 г. по описа на АпСпНС.

Разследването е провеждано от следователи в ОСлС - Бургас (ОСЛО в ОП- Бургас (след изм. на чл. 148 ЗСВ, ДВ бр. 33/2009 г.) в продължение на близо 10 години от образуване на наказателното производство до март 2014 г., когато с постановление от 18.03.2014 г. на прокурор в Специализираната прокуратура разследването е възложено на разследващ полицай при ОДМВР Бургас.

На първо място, продължителността на производството е увеличена е над 1 година и 6 месеца в резултат на допуснати от разследващите органи (следователи в ОСЛО в ОП - Бургас) процесуални нарушения, изразяващи се в неизпълнение на дадените от наблюдаващия прокурор указания, което обстоятелство е станало причина за многократното връщане на делото от наблюдаващия прокурор на разследващите (в периода, през който разследването е водено от следователи в ОСЛО при ОП - Бургас делото е връщано 12 пъти).

При проверка на материалите по делото проверяващият състав на ИВСС е установил и периоди на бездействие на разследващите органи. Продължили са общо около 2 години и 3 месеца, през които не са провеждани действия по разследването или е провеждано само по едно следствено действие (от 29.07.2004 г. до 29.11.2004 г.; от 29.11.2004 г. до 04.01.2005 г.; от 11.01.2005 г. до 17.02.2005 г.; от 17.02.2005 г. до 26.06.2005 г.; от 02.07.2005 г. до 27.04.2006 г.; от 01.06.2007 г. до 19.09.2007 г.; от 20.09.2007 г. до 05.11.2007 г. и от 14.04.2009 г. до 08.06.2009 г.). Срокът за разследване е удължаван многократно, общо над 4 години и 10 месеца. Проверяващият състав на ИВСС е констатирал, че наблюдаващите прокурори не са осъществявали контрол върху разследващите, исканията за удължаване на сроковете за разследване са изготвяни при неспазване на нормата на чл. 234, ал. 3 НПК (в действалите към момента редакции), като сроковете за разследване са удължавани със задна дата.

Поведението на наблюдаващите прокурори също е допринесло за увеличаване продължителността на производството. Пропуски на наблюдаващия прокурор са станали причина съдът четири пъти да прекрати съдебното производство по делото и да го върне на прокуратурата за

отстраняване на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, както следва:

- с разпореждане по НОХД № 145/2011 г. по описа на ОС-Бургас съдът е установил, че при изготвянето на обвинителния акт е допуснато съществено нарушение на чл. 246, ал. 2 и 3 НПК, което е довело до ограничаване правото на защита на обвиняемите;

- с разпореждане по НОХД № 494/2012 г. по описа на СпНС съдът е установил, че при изготвянето на обвинителния акт е допуснато съществено нарушение по чл. 248, ал. 2, т. 3 НПК (ред. преди изм., ДВ, бр. 63/2017 г.) - обвинителният акт е бил фактически необоснован, което обстоятелство е довело до ограничаване правото на защита на обвиняемите;

- с разпореждане по НОХД № 1839/2014 г. по описа на СпНС - съдът е установил разминаване между обстоятелствената и заключителната част на обвинителния акт, което е довело до ограничаване правото на защита на обвиняемите;

- с разпореждане по НОХД № 919/2017 г. по описа на СпНС съдът е установил, че при изготвянето на обвинителния акт е допуснато съществено нарушение на чл. 246, ал. 2 и 3 НПК, което е довело до ограничаване правото на защита на обвиняемите - СпП е включила в обвинителния акт обвинение за престъпление, относно което наказателното производство е било прекратено и това е довело до неяснота във волята на държавното обвинение.

Делото е внесено за пети път с обвинителен акт в съда 13 години и 4 месеца след образуване на наказателното производство. С определение в разпоредително заседание по НОХД № 3320/2017 г. по описа на СпНС съдът на основание чл. 248, ал. 5, т. 3 НПК е прекратил съдебното производство и е върнал делото на прокуратурата за отстраняване на съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване правото на защита на обвиняемите, изразяващи се в необоснованост на повдигнатото обвинение. Този акт на СпНС е отменен с определение по ВЧНД № 84/2018 г. по описа на АпСпНС и делото е върнато на същия състав на СпНС за продължаване на съдопроизводствените действия.

На последно място, за увеличаване продължителността на досъдебната фаза на процеса е довело и обстоятелството, че наказателното производство 3 пъти е прекратявано частично, като постановленията на прокурора са отменяни от съда, поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, както следва:

- с постановление от 18.07.2013 г. наблюдаващият прокурор от ОП - Бургас е прекратил частично наказателното производство срещу заявителя за престъпления по чл. 144, ал. 3, вр. ал. 1, вр. чл. 23, ал. 1 НК и по чл. 144, ал. 3, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 23, ал. 1 НК поради изтичане на предвидения в закона давностен срок за наказателно преследване. Прокурорският акт е потвърден с определение по ЧНД № 836/2013 г. по описа на ОС-Бургас и отменен с определение по ВЧНД № 202/2013 г. по описа на АС-Бургас и

делото е върнато на ОП - Бургас за допълнително разследване, поради допуснати от страна на наблюдаващия прокурор процесуални нарушения, довели до ограничаване правото на защита на един от обвиняемите;

- с постановление от 23.02.2015 г. прокурор от СпП е прекратил частично наказателното производство срещу заявителя за престъпления по чл. 144, ал. 3, вр. чл. 23, ал. 1 НК. Прокурорският акт е отменен с определение от 08.04.2015 г. на съдия от СпНС (проверяващият състав на ИВСС е констатирал, че в материалите по проверяваното производство не е посочен номер на ЧНД, образувано по подадената на основание чл. 243, ал. 4 НПК жалба) като съдът е приел, че същият е необоснован, тъй като въпросът относно съставомерността на деянията е останал неизяснен;

- с постановление от 20.05.2015 г. наблюдаващият прокурор в СпП частично прекратил наказателното производство срещу заявителя за престъпление по чл. 144, ал. 3, вр. чл. 26, ал. 1 НК. С определение от 08.07.2015 г. по ЧНД № 658/2015 г. СпНС е прекратил съдебното производство и е върнал делото на СпП, тъй като е установил, че не е изпълнена процедурата по чл. 243, ал. 3 НПК (ред. преди изм. ДВ, бр. 63/2017 г.) като е дал указания за последващо администриране на делото. СпП не е изпълнила дадените указания от съда, като вместо това е внесла обвинителен акт срещу двамата обвиняеми в СпНС. Образувани са НОХД № 1704/2015 г. и НОХД № 1243/2016 г. по описа на съда, съдебните производства по които са прекратени и делото е върнато на СпП за администриране и осъществяване на въззивен контрол по реда на чл. 243, ал. 6 НПК на постановлението от 20.05.2015 г. Впоследствие, това постановление е отменено с определение по ЧНД № 1681/2016 г. по описа на СпНС поради необоснованост и делото е върнато на СпП със задължителни указания относно прилагането на закона.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-471/19.11.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл.211, вр. чл. 209, ал. 1 НК, след преценка на събраните доказателства е водено срещу девет лица за престъпления по чл. 321, ал. 1 и ал. 2 НК, по чл. 210, ал. 1, т. 5 вр. чл. 209, ал. 1, пр. 1 НК, по чл. 212, ал. 4, пр. 1, вр. ал. 1, пр. 1 НК и за престъпления по чл. 282, ал. 3, вр. ал. 2, пр. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 и ал. 4 НК, с обща продължителност **16 години, 2 месеца и 12 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (сл.д. № 178/2005 г. по описа на ССлС, пр.пр. № 2017/2005 г. по описа на СГП, сл. д. № 12-П/2005 г. по описа на ССлС, сл.д. № 260/2006 г. по описа на НСлС, пр.пр. № 3П - 196/2006 г. по описа на СГП, НОХД № 2969/2007 г. по описа на СГС, НОХД № 894/2008 г. по описа на СГС, ВНОХД № 94/2019 г.

по описа на САС и КНД № 216 2020 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

Досъдебното производство по сл.д. № 12-П/2005 г. по описа на ССлС, пр. пр. № 3П 196/2005 г. по описа на СГП е образувано на 05.04.2005 г., а производството по сл.д. № 178/2005 г. по описа на ССлС, пр.пр. № 2017/2005 г. по описа на СГП е образувано на 11.04.2005 г. С постановление от 10.08.2006 г. на прокурори в СГП материалите по двете досъдебни производства са обединени в едно общо, под номер в СГП № 3П-196/2006 г., разследването по което е възложено на следователи в НСлС, където е образувано сл.д. № 260/2006 г. С постановление от 24.01.2007 г. наблюдаващият прокурор е обединил материалите по ДП №51/2005 г. по описа на РПУ-Елхово, сл.д. № 164/2005 г. по описа на ОСлС-Ямбол, сл.д. № В-952/2004 г. по описа на ОСлС - Плевен, като ги е присъединил към сл. дело № 260/2006 г. по описа на НСлС.

Досъдебната фаза на процеса е с продължителност от 2 години, 6 месеца и 12 дни. Проверяващият състав на ИВСС е направил извод, че разследването е водено интензивно от екип от следователи от НСлС, извършени са множество ПСД, събран е огромен по обем доказателствен материал над 200 тома. **Установено е забавяне от 1 месец** в резултат на поведението на наблюдаващия прокурор. Допуснати от страна на компетентния орган пропуски са станали причина съдът да прекрати с разпореждане съдебното производство по НОХД № 2969/2007 г. по описа на СГС и да върне делото на прокуратурата за отстраняване на процесуални нарушения, довели до нарушаване правото на защита на обвиняемите. Съдът е установил, че в отделни точки в обвинителния акт, в частта относно обвинението спрямо един от обвиняемите, СГП е поддържала, че с едно и също деяние, независимо, че е било повдигнато обвинение за продължавано престъпление по чл. 26, ал. 1 НК, включващо няколко деяния, обвиняем едновременно е нарушил служебните си задължения и е бездействал по служба, т.е. същият осъществявал престъплението едновременно чрез действие и бездействие, което е в противоречие с практиката на ВС. На следващо място, съдът е установил, че в протоколите за разпит на трима от обвиняемите водещият разследването изрично им е разяснил, че имат противоречиви интереси, но същите са били защитавани от един и същи адвокат.

**** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 7 (седем) на брой).*

3. Заявления с продължителност на производството от 10 до 15 години за анализирания период са 18 (осемнадесет) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-348/09.08.2021 г.**

Производство образувано за престъпления по чл. 209, ал.1 НК и чл. 216, ал. 5 вр. ал. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу едно лице за престъпление по чл. 235, ал. 3, т. 4 и т. 5 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 вр. чл. 28, ал. 1 вр. чл. 2 НК, с обща продължителност **14 години, 6 месеца и 17 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (досъдебно производство № 820/2006 г. по описа на РПУ-Карлово, пр.пр. № 1263/2006 г. по описа на РП-Карлово, НОХД № 79/2007 г. по описа на РС-Карлово, НОХД № 704/2011 г. по описа на РС-Карлово, ВНОХД № 855/2014 г. по описа на ОС- Пловдив, НОХД № 343/2017 г. по описа на РС-Карлово, ЧНД № 779/2017 г. по описа на ВКС, НОХД № 4909/2017 г. по описа на РС-Пловдив, ВЧНД № 2388/2019 г. по описа на ОС-Пловдив и НОХД № 4909/2017 г. по описа на РС- Пловдив).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е прекратено с определение от 26.03.2021 г. по НОХД № 4909/2017 г. по описа на РС-Пловдив поради изтичане на абсолютната погасителна давност за наказателно преследване.

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от 5 години, 3 месеца и 20 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на наблюдаващите прокурори. **Делото три пъти е внасяно** с обвинителен акт в СРС. Две от образуваните съдебни производства са прекратени от съда, като делото е връщано на прокурора за отстраняване на допуснати в досъдебната фаза съществени нарушения на процесуалните правила (с определение по НОХД № 79/2007 г. по описа на РС - Карлово и с решение по ВНОХД № 855/2014 г. по описа на ОС-Пловдив). В резултат на допуснатите от наблюдаващите прокурори пропуски, продължителността на производството се е увеличила с около 4 години и 7 месеца.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-264/15.06.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 1, пр. 1, вр. чл. 129, ал. 2, вр. ал. 1 ПК, впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства, е водено за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 1, чл. 129, ал. 2, пр. 2, вр. ал. 1 НК, с обща продължителност **14 години и 28 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 1850/2007 г. по описа на 07 РПУ-СДП, пр.пр. № 21205/2007 г. по описа на СРП, НОХД № 19648/2013 г. по описа на СРС и ВНОХД № 1051/2021 г. по

описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

Досъдебното производство е продължило 6 години, 6 месеца и 10 дни. Проверяващият състав на ИВСС е установил наличие на обективна причина, довела до дългата продължителност на тази фаза на процеса.

Наказателното производство е спирано четири пъти от наблюдаващия прокурор на осн. чл. 244, ал. 1, т. 1, вр. чл. 25, т. 2 НПК, тъй като местонахождението на обвиняемия не е могло да бъде установено (от 01.11.2007 г. до 04.03.2008 г., от 01.04.2009 г. до 31.08.2009 г., от 15.03.2010 г. до 03.05.2012 г. и от 17.07.2012 г. до 12.06.2013 г.). Този период от общо 3 години и 9 месеца се изключва от общата продължителност на производството, тъй като е установено активно поведение от страна на разследващите органи с цел отпадане причината за спиране на делото - изисквани са справки от НСлС, ГДИН, ССлС, ГКПП, СДВР-сектор БДС за настоящ и постоянен адрес на обвиняемия, търсен е на известните по делото адреси, обявяван е за ОДИ.

Установено е забавяне в досъдебната фаза на производството с около 10 месеца в резултат на поведението на разследващия орган изготвеното от разследващия полицаи на 12.05.2008 г. заключително постановление, ДП да бъде изпратено на СРП с мнение за спиране на наказателното производство на осн. чл. 244, ал. 1, т. 1, вр. чл. 25, т. 2 НПК, е постъпило в СРП на 06.03.2009 г., на която дата е разпределено на наблюдаващия прокурор.

Заявления с

- вх. рег. № РС-21-382/07.09.2021 г.,
- вх. рег. № РС-21-383/07.09.2021 г.,
- вх. рег. № РС-21-384/07.09.2021 г.,
- вх. рег. № РС-21-334/29.07.2021 г.,
- вх. рег. № РС-21-335/29.07.2021 г.,
- вх. рег. № РС-21-299/08.07.2021 г.,
- вх. рег. № РС-21-378/02.09.2021 г.,
- вх. рег. № РС-21-302/09.07.2021 г. и
- вх. рег. № РС-21-303/09.07.2021 г.

Производство образувано за престъпление по чл. 115 НК, впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу пет лица за престъпление по чл. 124, ал. 1, пр. 2, вр. чл. 129, ал. 1 и ал. 2, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК. На по-късен етап от разследването, на петимата е повдигнато ново обвинение за причиняване на умишлено убийство по чл. 116, ал. 1, т. 2, предл. 3, т. 5 и т. 6, предл. 2 и 3, вр. чл. 20, ал. 2 НК. С решение по ВНОХД № 26/2016 г. по описа на ВАпС присъдата по НОХД № 33/2008 г. по описа на СВС е изменена в частта, в която подсъдимите са били осъдени по чл. 116 ал.

1, т. 2, предл. 3 и т. 6, предл. 3, вр. чл. 20, ал. 2 НК, като вместо това въззивният съд ги е признал за виновни за престъпление по чл. 122, ал. 1, вр. чл. 2, ал. 2 НК, с обща продължителност 10 години, 6 месеца и 18 дни.

Заявителите по заявления с:

вх. рег. № РС-21-334/29.07.2021 г., вх. рег. № РС-21- 335/29.07.2021 г. и вх. рег. № РС-21-302/09.07.2021 г. и вх. рег. № РС-21- 303/09.07.2021 г. са били в качеството на частни обвинители/граждански ищци, а заявите по заявления с:

вх. рег. № РС-21-382/07.09.2021 г., вх. рег. № РС-21-383/07.09.2021 г., вх. рег. № РС-21-384/07.09.2021 г., вх. рег. № РС-21-299/08.07.2021 г. и вх. рег. № РС-21-378/02.09.2021 г. са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 1-025/2005 г. по описа на СВОП, прокурорско дело № 553/2005 г. по описа на СВОП; ЧНД № 284/2005 г. по описа на СВС, НОХД № 126/2006 г. по описа на СВС, НОХД № 191/2006 г. по описа на СВС, НОХД № 329/2006 г. по описа на СВС; ВНОХД № 187/2007 г. по описа на ВАпС; НОХД № 33/2008 г. по описа на СВС; ВНОХД № 140/2008 г. по описа на ВАпС; НД № 598/2009 г. по описа на ВКС; ВНОХД № 5/2010 г. по описа на ВАпС; НД № 54/2011 г. по описа на ВКС; НД № 168/2015 г. по описа на ВКС; НД № 1094/2015 г. по описа на ВКС; ВНОХД № 26/2016 г. по описа на ВАпС; НД № 1140/2018 г. по описа на ВКС; НД № 513/2019 г. по описа на ВКС и НД № 1202/2019 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е приключило с решение от 05.03.2021 г. по НД № 1202/2019 г. по описа на ВКС, с което съдът е отменил решение от 06.07.2018 г., постановено по ВНОХД № 26/2016 г. по описа на ВАпС, в частта относно прекратяването на наказателното производство поради изтекла давност за престъплението по чл. 122, ал. 1 НК, в извършването на което подсъдимите са признати за виновни, като на основание чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 4, вр. чл. 2, ал. 2 НК не е наказал подсъдимите за престъплението по чл. 122, ал. 1 НК. Въззивното решение в останалата му част е потвърдено.

В досъдебната фаза на производството с продължителност от около 1 година и 2 месеца са допуснати забавяния в резултат на поведението на наблюдаващия прокурор.

На първо място, с постановление от 14.12.2005 г. на прокурор при СВОП наказателното производство е прекратено на основание чл. 237, ал. 1, т. 1, вр. чл. 21, ал. 1, т. 1 НПК. Прокурорският акт е отменен с определение по ЧНД № 284/2005 г. по описа на СВС. В мотивите си съдът е направил подробен анализ на доказателствата по делото и е стигнал до правния извод, че се касае за деяние - умишлено убийство по смисъла на чл. 116 НК. Делото е върнато за допълнително разследване на СВОП, указани са процесуално-следствените действия, които да бъдат извършени и доказателствата, които подлежат на събиране по делото.

На следващо място, съдът на два пъти (с разпореждания по НОХД № 126/2006 г. и НОХД № 191/2006 г., и двете по описа на СВС) е прекратявал съдебното производство и е връщал делото на прокуратурата за отстраняване на допуснатото съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване процесуалните права на наследниците на починалия, поради неизпълнение на указанията на съда, дадени с определението по ЧНД № 284/2005 г. по описа на СВС.

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-21-316/23.07.2021 г. и**
- **вх. рег. № РС-21-317/23.07.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 116, ал.1, т. 6, пр. 1, алт. 2, вр. чл. 115, вр. чл. 18, ал. 1 НК, впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу едно лице за престъпление по чл. 119, вр. чл. 115, вр. чл. 12, ал. 2 НК, с обща продължителност **12 години, 5 месеца и 10 дни.**

Заявителите са в качеството на пострадали/граждански ищци и частни обвинители в проверяваното производство (ДП № 3082/2008 г. по описа на 07 РПУ-СДП, пр.пр. № 7186/2008 г. по описа на СГП, НОХД № 2742/2009 г. по описа на СГС, НОХД № 2513/20 Юг. по описа на СГС, ВНОХД № 612/2014 г. по описа на САС, НОХД № 3001/2014 г. по описа на СГС, ВНОХД № 180/2019 г. по описа на САС, к.н.д. № 851/2020 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от общо 1 година, 9 месеца и 11 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на наблюдаващия прокурор.

На първо място, допуснати от страна на наблюдаващия прокурор съществени процесуални нарушения, изразяващи се в нарушаване правото на защита на пострадалите, са станали причина съдията - докладчик с определение да прекрати съдебното производство по НОХД № 2742/2009 г. по описа на СГС и да върне делото на прокурора за отстраняването им. В съдебно заседание, за да прекрати съдебното производство, съдията-докладчик установил, че наблюдаващият прокурор не се е произнесъл по депозираната на досъдебното производство жалба от заявителите за преквалифициране на престъплението. В същото съдебно заседание представителят на СГП е уточнил, че е преценил, че нямало нужда да се произнеса отделно по жалбата, тъй като е приел, че е направил това с внасяне на обвинителния акт в съда. Съдът е счел, че са нарушени правата на конституираните като граждански ищци и частни обвинители заявители, тъй като актът, с който прокуратурата е следвало да се произнесе подлежи на

обжалване, а тази възможност се отнема с внасянето на ОА в съда. СГС е прекратил съдебното производство и е върнал делото на СГП за произнасяне по исканията и жалбата на пострадалите.

На следващо място, след връщане на делото на органите на досъдебното производство, при осъществен институционален контрол, САП е отменила постановление от 08.10.2009 г., с което наблюдаващият прокурор е оставил без уважение исканията на заявителите, направени при предявяване на разследването и в приложените по ДП жалби за преквалифиране на престъплението по чл. 116, ал. 1, т. 6, вр. чл. 115 НК вместо по чл. 119, вр. чл. 115, вр. чл. 12, ал. 1 НК и е върнала делото на СГП с конкретни указания да се повдигне обвинение по чл. 116, ал. 1, т. 6, пр. 1-во, алт.2, вр. чл. 115 НК. Посочените обстоятелства са довели до забавяне на производството с над 11 месеца.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-314/21.07.2021 г.**

Проверяваното производство е образувано и водено срещу заявителя за престъпление по чл. 206, ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 НК, с обща продължителност **13 години, 1 месец и 12 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 5017/2008 г. по описа на 07 РПУ-СДВР, пр.пр. № 21096/2007 г. по описа на СРП /пр.пр. № НСН 510/2010 г. по описа на СРП/, НОХД № 12389/2010 г. по описа на СРС, НОХД № 8076/2018 г. по описа на СРС и НОХД № 10437/2019 г. по описа на СРС).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е прекратено с протоколно определение от 17.02.2021 г. по НОХД № 10437/2019 г. на осн. чл. 250, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 от НК и чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 3 НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

Основните забавяния в производството са допуснати в досъдебната му фаза с продължителност от общо 10 години, 6 месеца и 18 дни.

Наблюдаващите прокурори са допуснали съществено нарушение на процесуалните правила, което е довело до прекратяване на два пъти на съдебното производство по делото и връщането му на прокуратурата за отстраняването им (с разпореждане по НОХД № 12389/2010 г. и с определение по НОХД № 8076/2018 г., и двете по описа на СРС). След първото връщане на делото от съда, досъдебното производство е продължило 7 години, 6 месеца и 21 дни, а след второто - 3 месеца и 14 дни.

В резултат на пропуските на наблюдаващите прокурори продължителността на процеса е увеличена с около 8 години.

При проверка на материалите по делото проверяващият състав на ИВСС е

установил периоди на бездействие на разследващите органи. Продължили са общо около 4 години и 10 месеца и през тях са проведени малко на брой действия по разследването или не са събрани доказателства за установяване на фактическата обстановка и за разкриване на обективната истина (от 24.11.2008 г. до 20.02.2009 г., от 03.06.2010 г. до 24.08.2010 г., от 11.11.2010 г. до 25.07.2011 г., от 17.08.2011 г. до 08.06.2012 г., от 08.06.2012 г. до 14.12.2012 г., от 13.03.2013 г. до 19.09.2014 г., от 25.12.2014 г. до 17.02.2015 г., от 12.05.2015 г. до 23.07.2015 г., от 18.08.2015 г. до 27.07.2016 г., от 28.07.2016 г. до 29.09.2016 г., от 29.10.2016 г. до 13.02.2017 г. и от 01.03.2017 г. до 16.03.2018 г.).

На последно място, три пъти - на 27.12.2009 г., 25.07.2011 г. и 23.07.2015 г. разследващият е изпращал досъдебното производство на прокурор от СРП с мнение за спиране на основание чл. 244, ал. 1, т. 1 вр. чл. 25, т. 2 НПК. И в трите случая делото е връщано с постановление на прокурор с указания за извършване на действия по разследването.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-389/08.09.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 123, ал. 3, пр. 2 НК, впоследствие след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу четири лица за престъпление по чл. 123, ал. 3, пр. 2 вр. ал. 1, пр. 2 НК, с обща продължителност **14 години, 7 месеца и 18 дни.**

Заявителя е бил качеството на частен обвинител/граждански ищец в проверяваното производство (досъдебно производство № 285/2006 г. по описа на НСлС, пр.пр. № 6980/2006 г. по описа на СГП, НЧД № 1141/2016 г. по описа на СГС, НОХД № 2065/2016 г. по описа на СГС, ВНОХД № 321/2019 г. по описа на АС-София и НД № 68/2021 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

Досъдебното производство е продължило 9 години, 7 месеца и 8 дни. За продължителността му е допринесло обстоятелството, че делото е представлявало фактическа и правна сложност. Водено е срещу четири лица за престъпление по чл. 123, ал. 3, пр. 2 вр. ал. 1, пр. 2 НК, което е „тежко” по смисъла на чл. 93, т. 7 от НК. Извършвани са множество действия по разследването - разпитани са голям брой свидетели, изготвени са сложни експертизи с участието на вещи лица - специалисти в различни области на науката и техниката, събран е голям по обем доказателствен материал. При проверка на материалите по делото проверяващият състав на **ИВСС е установил периоди на бездействие на разследващите органи.** Продължили са общо около 5 години и 4 месеца като през тях са проведени малко на брой действия по разследването или не са събрани доказателства за установяване на фактическата обстановка и за разкриване на обективната

истина (от 07.11.2006 г. до 13.12.2007 г., от 29.04.2008 г. до 19.05.2010 г., от 17.09.2011 г. до 21.01.2012 г., от 21.01.2012 г. до 07.11.2012 г., от 20.12.2012 г. до 22.04.2013 г., от 25.10.2013 г. до 28.05.2014 г., от 13.12.2014 г. до 14.10.2015 г., от 25.11.2015 г. до 24.02.2016 г.).

Забавяне е установено и в резултат на нарушения на процесуалния закон, допуснати от страна на разследващите органи. **С постановления от 20.12.2012 г. и 21.10.2013 г. наблюдаващият прокурор два пъти е връщал делото на разследващия с указания за извършване на действия по разследването.**

Делото е внесено с обвинителен акт в съда след като един от обвиняемите на 23.02.2016 г. е подал молба в СГС с правно основание чл. 368 НПК. След изискване на досъдебното производство, с определение от 23.03.2016 г. по НЧД № 1141/2016 г. по описа на СГС съдът е върнал досъдебното производство на СГП и е определил тримесечен срок, в който по отношение на лицето да бъде внесен обвинителен акт в съда или да бъде прекратено наказателното производство.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-349/09.08.2021 г.,**

Производство образувано за престъпление по чл. 201 от НК, впоследствие след прецизиране на обвинението е водено срещу едно лице за престъпление по чл. 202, ал. 2, т. 1, вр. чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1 от НК и престъпление по чл. 310, ал. 1, вр. чл. 309, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК, с обща продължителност **14 години, 1 месец и 22 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (дознание № ЗМ 5670/2006 г. по описа на СДВР, пр.пр. № 1234/2006 г. по описа на СРП, НОХД № 5411/2012 г. по описа на СРС, НОХД № 4470/2013 г. по описа на СРС, НОХД № 3073/2014 г. по описа на СРС, НОХД № 22498/2014 г. по описа на СРС и ВНОХД № 1856/2020г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е приключило с решение от 28.01.2021 г., постановено по ВНОХД № 1856/2020 г., с което въззивният съд е отменил постановената по НОХД № 22498/2014 г. по описа на СРС присъда в частта, в която заявителят е признат за невиновен в извършването на престъпление по чл. 310, ал. 1, вр. чл. 309, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК и е прекратил наказателното производство по делото по отношение на подсъдимия за това престъпление, поради изтичане на предвидената в закона абсолютна погасителна давност за наказателно преследване.

Основните забавяния в производството са допуснати в досъдебната му фаза с продължителност от общо 7 години, 11 месеца и 5 дни.

В рамките на този период, в продължение на 1 година, 5 месеца и 25 дни, делото не е било на разположение на разследващите органи за извършване на

процесуално- следствени действия, през което време са разглеждани НОХД № 5411/2012 г., НОХД № 4470/2013 г. и НОХД № 3073/2014 г., и трите по описа на СРС.

До увеличаване на продължителността на процеса с над 1 година и 4 месеца са допринесли установените периоди, през които няма данни да са извършвани действия по разследването или е провеждано по едно следствено действие и е продължаван срока на разследването (от 14.03.2007 г. до 18.06.2007 г., от 23.01.2009 г. до 08.04.2009 г., от 22.01.2010 г. до 19.04.2010 г., от 02.07.2010 г. до 25.01.2011 г. и от 18.04.2011 г. до 31.05.2011 г.).

Наказателното производство е спирано три пъти, на основание чл. 244, ал.1, т. 3 НПК (от 06.11.2007 г. до 23.01.2009 г., от 20.10.2009 г. до 04.11.2009 г. и от 02.07.20 Юг. до 02.07.2010 г.), като за този период от общо 1 година, 4 месеца и 13 дни разследващите органи не са положили необходимите усилия за отпадане на основанията за спирането му.

На последно място, до забавяне на производството с повече от 1 година и 2 месеца се е стигнало в резултат на допуснати от страна на наблюдаващия прокурор съществени нарушения на процесуалните правила, ограничаващи правото на защита на подсъдимия, станали причина за трикратното връщане на делото от съда на прокуратурата (с определение по НОХД № 5411/2012 г. по описа на СРС и с разпореждания по НОХД № 4470/2013 г. и НОХД № 3073/2014 г., и двете по описа на СРС).

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-21-455/03.11.2021 г. и**
- **вх. рег. № РС-21-456/03.11.2021 г.**

Производство образувано за престъпления по чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 1, вр. ал. 1 НК и по чл. 354а, ал. 1 изр. 1, пр. 6 НК, след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу десет лица, за три от които за престъпления по чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 2 вр. ал. 2 НК и по чл. 354а, ал. 1, изр. 1, пр. 3 НК; за едно - за престъпления по чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 2 вр. ал. 2 НК и по чл. 354а, ал. 2, т. 1 вр. ал. 1, изр. 1, пр. 3 НК, а за останалите - за престъпление по чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 2 вр. ал. 2 НК, с обща продължителност **11 години, 6 месеца и 19 дни.**

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 1/2010 г. по описа на ОД МВР - Благоевград, пр.пр. № 1187/2010 г. по описа на ОП-Благоевград, ДП № 177/2010 г. по описа на СГП, сл. дело № 40/2013 г. по описа на СП-СО; НОХД № 1251/2015 г. по описа на СпНС; НОХД № 806/2013 г. по описа на СпНС; НОХД № 181/2015 г. по описа на СпНС; НОХД № 5319/2010 г. по описа на СГС; НД № 248/2011 г. по описа на САС; НД № 826/2010 г. по описа на САС; ВНОХД № 235/2020 г. по

описа на АСНС и НД № 286/2021 г. по описа на ВКС).

В досъдебната фаза на производството, образувано на 24.02.2010 г., с продължителност от около 4 години е установено забавяне, **но в резултат на това времетраенето на процеса е увеличено с близо 3 години**. Допуснати от страна на наблюдаващия прокурор пропуски са станали причина съдът два пъти да прекрати съдебното производство по делото и да го върне на прокуратурата за отстраняване на допуснати съществени процесуални нарушения в хода на досъдебното производство, състоящи се в привличането на обвиняемите и предявяване на разследването от некомпетентен орган, съответно в непрецизност на предявените обвинения, ограничаващи правото на защита на обвиняемите (с разпореждания по НОХД № 806/2013 г. и НОХД № 181/2015 г., и двете по описа на СпНС).

**** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 5 (пет) на брой).*

4. Заявления с продължителност на производството от 7 до 10 години за анализирания период са 3 (три) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-319/12.07.2021 г.**

Производство образувано и водено срещу едно лице за престъпление по чл. 128 НК, а в следствие, след преценка на събраните по делото доказателства, за престъпление по чл. 129, ал. 1, вр. ал. 2 НК, с обща продължителност **9 години, 11 месеца и 29 дни.**

Заявителя е бил в качеството на частен обвинител и граждански ищец в проверяваното производство (ДП № 240/2011 г. по описа на РУП-МВР-Харманли, пр.пр. № 462/2011 г. по описа на РП-Харманли, НОХД № 400/2012 г. по описа на РС-Харманли, ВНОХД № 103/2017 г. по описа на ОС-Хасково, НОХД № 367/2019 г. по описа на РС-Харманли и ВНОХД № 145/2020 г. по описа на ОС-Хасково).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството, с продължителност от общо 3 години, 7 месеца и 11 дни, са допуснати забавяния.

На първо място, допуснато от наблюдаващия прокурор съществено процесуално нарушение, изразяващо се в непосочване на точния ден на извършване на престъпното деяние в обвинителния акт е станало причина

съдът да прекрати съдебното производство по делото и да го върне на РП-Харманли за отстраняването му (с решение по ВНОХД № 103/2017 г. по описа на ОС-Хасково).

След връщането му, досъдебното производство е продължило близо 2 години и 4 месеца, до 23.08.2019 г., когато отново е внесено с ОА в съда. През този период е констатирано бездействие от страна на разследващите органи в периода от 12.05.2017 г. до 01.04.2019 г., като за 1 година, 10 месеца и 11 дни са проведени ограничен брой процесуално-следствени действия и не са събрани достатъчно доказателства за установяване на фактическата обстановка и разкриване на обективната истина - разпитани са 4 свидетели и е назначена една СМЕ. Според проверяващия състав на ИВСС не са съществували обективни причини, които да възпрепятстват провеждането на необходимите следствени действия в по-кратък период от време.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-342/04.08.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 206, ал.1 НК, впоследствие след преценка на събраните доказателства е водено срещу едно лице за престъпление по чл. 206, ал. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1,б. “а“ и б. “б“ НК, с обща продължителност **8 години, 1 месец и 16 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (досъдебно производство № ЗМ 1574/2013 г. по описа на 07 РУП-СДВР, пр.пр. № 12520/2013 г. по описа на СРП, НОХД № 21210/2013 г. по описа на СРС, ВНОХД № 3060/2016 г. по описа на СГС, НОХД № 1326/2017 г. по описа на СРС, ВЧНД № 3375/2017 г. по описа на СГС, НОХД № 21856/2018 г. по описа на СРС, НОХД № 5665/2019 г. по описа на СРС, ВЧНД № 3203/2019 г. по описа на СГС и ВНОХД № 257/2021 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от 2 години и 16 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на наблюдаващите прокурори. Делото три пъти е внасяно с обвинителен акт в СРС. Две от образуваните съдебни производства са прекратени от съда, като делото е върнато на прокурора за отстраняване на допуснати в досъдебната фаза съществени нарушения на процесуалните правила (с разпореждане по НОХД № 1326/2017 г. по описа на СРС и с определение по НОХД № 21856/2018 г. по описа на СРС). В резултат на допуснатите от наблюдаващите прокурори пропуски продължителността на производството се е увеличила с около 1

година и 5 месеца.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-495/09.12.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 123, ал. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу две лица за престъпления по чл. 123, ал. 2, вр. ал. 1 НК и по чл. 343, ал. 1, б „в“, вр. чл. 342, ал. 1 НК, с обща продължителност **7 години, 11 месеца и 25 дни.**

Заявителя е бил в качеството на обвиняем в проверяваното производство (пр.пр. № 1218/2013 г. по описа на ОП - Ловеч, ДП № 284/2013 г. по описа на РПУ-Троян, преобразувано в сл.д. № 22/2016 г. по описа на ОСЛО при ОП-Ловеч, ЧНД № 66/2014 г. по описа на ОС - Ловеч, НОХД № 441/2014 г. по описа на ОС - Ловеч, ЧНД № 324/2015 г. по описа на ОС - Ловеч, ВЧНД № 327/2015 г. по описа на АС - Велико Търново, ЧНД № 54/2016 г. по описа на ОС Ловеч, ЧНД № 289/2018 г. по описа на ОС Ловеч, НОХД № 37/2019 г. по описа на ОС - Ловеч, ВЧНД № 90/2019 г. по описа на АС - Велико Търново, ВНОХД № 262/2020 г. по описа на АС - Велико Търново и НОХД № 421/2020 г. по описа на ОС Ловеч).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е образувано на 28.06.2013 г. и е прекратено с постановление от 08.06.2021 г. на заместник-окръжния прокурор при ОП-Ловеч на основание чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК, поради недоказаност на обвинението.

Основните забавяния са допуснати в досъдебната фаза на производството, с продължителност от около 5 години и са в резултат на поведението на наблюдаващите прокурори. Проверяващият състав на ИВСС е направил извод, че **забавянията в производството, в резултат на поведението на наблюдаващия прокурор са довели до увеличаването на продължителността му с около 3 години.**

Два пъти съдебното производство е прекратявано от съда и връщано на прокуратурата за отстраняване на съществени нарушения на процесуалните правила, нарушаващи правото на защита на обвиняемия:

- с разпореждане по НОХД № 441/2014 г. по описа на ОС - Ловеч съдът е счел, че приетата от представителя на държавното обвинение фактическа обстановка не дава възможност на обвиняемия да разбере в какво точно е обвинен;

- с определение, в разпоредително заседание по НОХД № 421/2020 г. по описа на ОС - Ловеч съдът е установил, че описанието на фактическата обстановка в обвинителния акт не дава възможност на двамата подсъдими да научат в какво точно престъпление са обвинени, за да могат ефективно да упражнят правото си на защита.

За увеличаване продължителността на процеса е довело и обстоятелството, че с постановление на наблюдаващ прокурор наказателното производство е прекратявано един път частично и четири пъти изцяло, като актовете на прокурора, с изключение на постановлението от 08.06.2021 г. са отменени от съда, поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, изразяващи се в необоснованост на прокурорските актове и делото е връщано на прокуратурата за отстраняването им, както следва:

- с постановление от 10.02.2014 г. наблюдаващият прокурор е прекратил изцяло наказателното производство на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК. Прокурорският акт е отменен с определение по ЧНД № 66/2014 г. по описа на ОС - Ловеч;
- с постановление от 22.10.2015 г. наблюдаващият прокурор е прекратил изцяло наказателното производство на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 и чл. 243, ал. 1, т. 2 НПК. Прокурорският акт е отменен с определение по ВЧНД № 327/2015 г. по описа на АпС - Велико Търново;
- с постановление от 12.01.2016 г. наблюдаващият прокурор е прекратил изцяло наказателното производство на основание чл. 243, ал. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1, предл. 2 НПК. Прокурорският акт е отменен с определение по ЧНД № 54/2016 г. по описа на ОС - Ловеч;
- с постановление от 17.05.2018 г. наблюдаващият прокурор е прекратил частично наказателното производство на основание чл. 243, ал. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1, предл. 2 НПК. Прокурорският акт е отменен с определение по ЧНД № 289/2018 г. по описа на ОС Ловеч.

**** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 10 (десет) на брой).*

5. Заявления с продължителност на производството от 5 до 7 години за анализирания период е 1 (едно) на брой.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-308/12.07.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 209, ал. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства, е водено срещу едно лице за престъпление по чл. 210, ал. 1, т. 3 вр. чл. 209, ал. 1, пр. 1 и пр. 2 НК, с обща продължителност **5 години, 6 месеца и 8 дни.**

Заявителя е бил в качеството на пострадад в проверяваното производство (ДП ЗМ № 15143/2015 г. по описа на 03 РУ - СДВР, пр.пр. № 24784/2015 г. по описа на СРП, НОХД № 13505/2016 г. по описа на СРС, НОХД № 3792/2015

г. по описа на СРС, НОХД № 20300/2017 г. по описа на СРС и НОХД № 16202/2018 г. по описа на СРС).

В досъдебната фаза на производството с продължителност от 1 година, 8 месеца и 5 дни са допуснати забавяния. Делото четири пъти е внасяно с обвинителен акт в СРС, като три от образуваните съдебни производства са прекратявани от съда и са връщани на прокурора за отстраняване на допуснати в досъдебната фаза съществени нарушения на процесуалните правила (с разпореждане по НОХД № 13505/2016 г. по описа на СРС, с което съдът е приел, че в ОА липсват съществени реквизити по повдигнатото обвинение и с определения по НОХД № 3792/2015 г. и НОХД № 20300/2017 г., и двете по описа на СРС).

**** (За сравнение с преходен отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 2 (две) на брой).*

6. Заявления с продължителност на производството от 3 до 5 години за анализирания период е 1 (едно) на брой.

- **Заявление с вх. рег. № РС-21-447/29.10.2021 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 129, ал. 2, вр. ал. 1 НК, като след преценка на събраните по делото доказателства е водено за престъпление по чл. 131, вр. чл. 129, ал. 2, вр. ал. 1 НК, с обща продължителност **4 години, 7 месеца и 9 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 1899 ЗМ-92/2017 г. по описа на 01 РУ-Благоевград, пр.пр. № 551/2017 г. по описа на РП - Благоевград; НЧД № 887/2018 г. по описа на РС-Благоевград; НОХД № 727/2019 г. по описа на РС-Благоевград; ВНОХД № 178/2020 г. по описа на ОС- Благоевград и НОХД № 232/2021 г. по описа на РС-Благоевград).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е прекратено с протоколно определение от 15.09.2021 г. по НОХД № 232/2021 г. по описа на РС-Благоевград на основание чл. 289, ал. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, вр. чл. 81, ал. 3 НК поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

В досъдебната фаза на производството са допуснати забавяния. ДП № 1899 ЗМ 92/2017 г. по описа на 01 РУ-Благоевград (пр.пр. № 551/2017 г. по описа на РП - Благоевград) е образувано на 20.02.2017 г. и е продължило 2 години, 1 месец и 19 дни. На първо място, причина за забавянето му е

обстоятелството, че назначената на 10.05.2017 г. СМЕ по делото е изготвена след 10 месеца. На следващо място, с около 6 месеца се е забавило производството и в резултат на отмяната на постановление от 28.08.2018 г., с което наблюдаващият прокурор от РП - Благоевград е прекратил наказателното производство на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК. С определение по НЧД № 887/2018 г. по описа на РС-Благоевград съдът е отменил прокурорския акт, като е приел, че поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, прокурорът е постановил незаконосъобразен и необоснован акт. Съдът е установил, че наблюдаващият прокурор е прекратил наказателното производство, въпреки че са били налице многобройни противоречия в показанията на свидетелите, като е кредитирал едни показания, а други не.

**** (За сравнение с предходния отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. заявление с такава продължителност на производството липсват).*

7. Заявления с продължителност на производството до 3 години за разглеждания период липсват.

**** (За сравнение с предходния отчетен шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. заявление с такава продължителност на производството липсват).*

В настоящия анализиран период в представените данни на ИВСС от тримесечните отчети следва извод за аналогични причини довели до нарушено право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок с предходен анализиран период. Налице е слаба разлика в общия брой заявления с констатирани нарушения в наказателното производство с броя заявления от предходен анализиран период. За настоящия 6 - месечен период техният общ брой е 32, от които 6 броя заявления са за производства с нарушения допуснати само във фазата на досъдебното производство. За предходния шестмесечен период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. този вид заявления са общо 30 на брой, от които също 6 броя заявления касаят производства с нарушения допуснати само във фазата на досъдебното производство.

III. Причини, водещи до нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок в досъдебно производство:

1. Нарушения, свързани с основанията за спиране на наказателното производство в досъдебната фаза: прекомерна продължителност на периодите, през които делото е било спряно; недостатъчна процесуална активност по преодоляване на основанията, послужили за спиране и своевременното възобновяване на делата - констатирани при проверката на 5 (пет) на брой заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушения от тази група е 1 (едно) на брой).*

2. Неритмичност при извършване на процесуално следствените действия от страна на разследващите органи, неизпълнение в цялост и срочно на задълженията им чл.203, ал.1 и ал.2 НПК, неизпълнение на писмени указания по разследването на наблюдаващия прокурор, както и изготвяне на формални предложения за продължаване на срока на разследване - констатирани при проверката на 11 (единадесет) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушения от тази група са 15 (петнадесет) на брой).*

3. Върнати досъдебни производства от прокурора на разследващите органи /по-горестоящия прокурор/, за отстраняване на допуснати нарушения на процесуалните правила от разследващия орган и за допълнително разследване, поради неизпълнение на дадени с предходни постановления указания - констатирани при проверката на 9 (девет) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушения от тази група са 3 (три) на брой).*

4. Неефективно упражняване от страна на наблюдаващия прокурор на вменената му от закона функция на ръководство и постоянен надзор на разследването /чл.46 ал.2 от НПК, /водещо до непълно и незадълбочено разследване, несвоевременно събиране/ пропускане да бъдат събрани всички релевантни доказателства довели до неритмичност на досъдебното производство - констатирани при проверката на 10 (десет) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушения от тази група са 2 (две) на брой).*

5. Върнати дела на прокурора от съответния съд, поради констатирани системни пропуски при изготвяне и внасяне в съда на обвинителни актове, несъответстващи на разпоредбата на чл.246 от НПК, както и поради констатирани други съществени процесуални нарушения, допуснати от разследващите органи на фазата на досъдебното производство - констатирани при проверката на 29 (двадесет и девет) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушения от тази група са 20 (двадесет) на брой).*

6. Неспазване на предвидените от НПК срокове (чл. 242 ал.1 - ал.4 от НПК) за произнасяне от страна на прокурора, за анализирания период такива нарушения – констатирано при проверката на 1 (един) брой заявление, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушения от тази група не са констатирани).*

7. Несвоевременно връчване на постановлението за прекратяване на досъдебното производство за анализирания период не се констатира.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушенията от тази група също са 2 (две) на брой).*

8. Обективни причини, за забавяне на разследването във фазата на досъдебното производство: проблеми със своевременното изготвяне на различните видове експертизи, извършване на действия при потърсена международна правна помощ, фактическата и правна сложност на част от делата, както и честа смяна на наблюдаващите прокурори и разследващите органи, такива причини са констатирани по повод проверката на 9 (девет) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушения от тази група са 5 (пет) на брой).*

9. Неправилна квалификация на деянието и/или нарушаване на правилата за подсъдност от органите на досъдебното производство за анализирания период се констатира по повод проверката на 2 (два) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушения от тази група не са констатирани).*

10. Прекратяване на производството, поради изтекла абсолютна давност – за отчетния период се констатират по повод проверката на 13 (тринадесет) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. нарушения от тази група са 2 (две) на брой).*

Забележка:

Увеличение броя на нарушенията в гореописаните групи посочени в т. 5 и т. 10 за анализирания период се дължи на факта, че по едно дело има подадени 9 на брой заявления. В настоящия анализиран период, както и в предходните разгледани периоди, в някои от случаите на досъдебната фаза на наказателното производство са налице констатации за допуснати от съответния разследващ орган или наблюдаващ прокурор повече от едно нарушения по едно ДП, довели до необосновано забавяне и нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок.

IV. Отчет на министъра на правосъдието относно постъпилите заявления изплатените обезщетения по реда на глава Ш "а" от ЗСВ за периода 01.10.2021 г. - 31.03.2022 г.

За целия шестмесечен период са изплатени 361 300,00 (триста шестдесет и една хиляди и триста лв.) лева обезщетения по сключени споразумения.

Сумите са изплатени по следните тримесечни отчети:

- За периода от 01.10.2021 г. - 31.12.2021 г. са изплатени 129 400,00 лева (сто двадесет и девет хиляди и четиристотин лв.) по 40 на брой споразумения.
- За периода от 01.01.2022 г. - 31.03.2022 г. са изплатени 231 900,00 лева (двеста тридесет и една хиляди и деветстотин лв.) по 75 на брой споразумения.

За анализирания период от отчетите на министъра на правосъдието се формира следния брой изплатени обезщетения по видове дела:

- по наказателни дела - 29 (двадесет и девет) на брой сключени споразумения по подадени заявления.
- по граждански дела - 82 (осемдесет и две) на брой сключени

споразумения по подадени заявления.

- по административни дела - 4 (четири) на брой сключени споразумения по подадени заявления.

В приложения представени към отчетите на министъра на правосъдието по чл. 60м ЗСВ за анализирания период се съдържат следните данни:

- Заявления, постъпили за анализирания период и оставени без разглеждане по същество са 21 (двадесет и едно) на брой, като от тях:

- неспазване на срока за подаване на заявлението, регламентиран по чл.60а, ал.4 ЗСВ - 3 (три) на брой;

- липса на окончателен акт по производството съгласно чл.60а, ал. 4 ЗСВ - 6 (шест) на брой;

- заявителят не е отстранил нередовностите в срок съгласно чл.60в, ал.4 ЗСВ - 5 (пет) на брой;

- заявителят няма качество на страна в производството съгласно чл.60а, ал.2 ЗСВ - 3 (три) на брой;

- процедурата по Глава трета „а“ ЗСВ вече е изчерпана - 2 (две) на брой;

- не попада в приложното поле на - Глава трета „а“ ЗСВ - 1 (едно) на брой.

- Заявления, разгледани по същество за анализирания период - 190 (сто и деветдесет) на брой;

- Неоснователни заявления за анализирания период - 73 (седемдесет и три) на брой;

- Основателни заявления за анализирания период - 116 (сто и шестнадесет) на брой;

- Сключени споразумения за анализирания период - 52 (петдесет и две) на брой.

В отчетите на министъра на правосъдието е посочено, че се включват споразумения по заявления разгледани преди анализирания период.

В настоящия анализиран период най-големи суми изплатени за обезщетения по подадени заявления по реда на Глава III“а“ ЗСВ са с констатации за нарушения и в двете фази на производството.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2021 г. - 30.09.2021 г. сумата на изплатените обезщетения по сключени споразумения възлиза на 450 927,00 лева (четирисотин и петдесет хиляди деветстотин двадесет и седем лв.).*

V. Изводи.

През настоящия отчетен период, анализа на данните от извършените от ИВСС проверки, по повод подадени заявления по реда на Глава III „а“ ЗСВ, за нарушено право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, сочи на извода, че допуснатите нарушения от компетентните органи в досъдебната фаза на наказателното производство, довели до изплащане на предвиденото в закона обезщетение, в по-голямата си степен са идентични с тези установени в предходния анализиран период.

За отчетния 6-месечен период се констатира слабо увеличение на броя на приетите за основателни заявления, касаещи забави в наказателни производства, допуснати в досъдебната фаза. Докато през предходния 6 - месечен период, /01.04.2021 г.–30.09.2021 г./ техния брой е бил 30, то през настоящия, те са 32 броя.

Заявления, при проверката на които е констатирана продължителност на фаза досъдебно производство над 20 г., **липсват** за анализирания период. Такива са били установени в предходния анализиран период по 1 (едно) на брой заявление.

При заявленията от групата нарушения „върнати дела на прокурора от съответния съд, поради констатирани системни пропуски на прокурора, при изготвяне и внасяне в съда на обвинителни актове, несъответстващи на разпоредбата на чл. 246 от НПК, както и поради констатирани съществени процесуални нарушения, допуснати от разследващите органи на фазата на досъдебното производство“, е налице съществено увеличение на общия брой основателни заявления. За отчетния период те са 29 (двадесет и девет) на брой, като в предходен анализиран период отчетени са 20 /двадесет/ на брой. В тази група следва да се отбележи, че увеличение броя нарушенията се дължи на факта, че по едно дело има подадени 9 (девет) на брой заявления.

Понижение бележат броя основателни заявления, при проверката на които са констатирани нарушения, свързани с неритмичното извършване на процесуално - следствените действия от страна на разследващите органи и изпълнението в цялост на задълженията им по чл. 203, ал. 1 и ал. 2 от НПК, както и на писмените указания на наблюдаващите прокурори в изпълнение на разпоредбата чл. 197 от НПК. За анализирания период такива нарушения са констатирани при проверката на 11 (единадесет) броя заявления, а при предходния анализиран период, тези констатации са установени при разглеждането на 15 /петнадесет/ броя заявления.

Увеличение сочат основателните заявления, поради констатирани и нарушения от групата “върнати дела от прокурора на разследващите органи /от по-горе стоящия прокурор/, за отстраняване на допуснати нарушения на процесуалните правила от разследващия орган и за допълнително разследване, поради неизпълнение на дадени с предходни постановления указания“, констатирани при проверката на 9 (девет) броя заявления, през анализирания период, то в предходен отчетен период те са 3 /три/ броя.

През анализирания период са установени нарушения от групата „неправилна квалификация на деянието и/или нарушаване на правилата за подсъдност от органите на досъдебното производство“, констатирани при проверката на 2 (два) броя заявления, за разлика от предходния 6-месечен разгледан период, където нарушения от тази група липсват.

Положителна тенденция се отчита за анализирания период при нарушения от групата „несвоевременно връчване на постановлението за прекратяване на досъдебното производство“, липсват констатирани такива при разглеждането на подадените заявления, а при предходен анализиран период същите са 2/два/броя.

В сравнение с предходния отчетен период, понастоящем се констатира увеличение на броя на основателните заявления, при проверката на които са установени нарушения от групата „неефективно упражняване от страна на наблюдаващия прокурор на вменената му от закона функция на ръководство и постоянен надзор на разследването /чл. 46, ал. 2 от НПК/, водещо до непълно и незадълбочено разследване, несвоевременно събиране/пропускане да бъдат събрани всички релевантни доказателства. През настоящия отчетен период са налице 10 (десет) такива заявления, а за предходен анализиран период същите са 2 /два/ броя.

В процесния период увеличение бележат броя на констатираните при проверките на ИВСС нарушения, от групата, включваща основанията за спиране на наказателното производство в досъдебната му фаза: прекомерна продължителност на периодите, през които делото е било спряно, при липса или недостатъчна проявена процесуална активност по преодоляване на основанията, послужили за спиране на производството и своевременното възобновяване на делата, броят на заявленията, при които са установени нарушения от тази група за анализирания период са 5 (пет), а при предходен разгледан период е отчетено 1 /едно/ на брой нарушение от тази група.

През настоящия отчетен период се констатира 1 (едно) на брой основателно заявление, при проверката на което са констатирани нарушения

от групата „Неспазване на предвидените в НПК срокове по чл. 242, ал. 1 – ал. 4 от НПК, за произнасяне от страна на прокурора.“, като за предходния 6-месечен период, нарушения от този група липсват.

Наред със субективните, фактори /пропуски и нарушения на компетентните органи на фазата на досъдебното производство/ са отбелязани и обективни причини, довели до забавяне на досъдебните производства като например: проблеми със своевременното изготвяне на различните видове експертизи; изчакване на отговори от изготвени молби за правна помощ; честа смяна на наблюдаващите прокурори и разследващите органи и фактическата и правна сложност на част от делата. Такива са констатирани по повод проверка на 9 (девет) броя заявления през настоящия отчетен период, а в предходен отчетен период същите са 5 /пет/ броя.

Увеличение бележи броя на заявленията, при проверката на които са констатирани нарушения на закона, довели до забавяне на наказателното производство и в крайна сметка до прекратяването му, поради изтекла давност. За процесния период прекратяване на това основание е било констатирано по повод проверката на 13 (тринадесет) заявления, а в предходен разгледан такъв същите са 2 (два) на брой нарушения. И в тази група следва да се отбележи, че увеличението на броя нарушения се дължи на факта, че по едно дело има подадени 9 на брой заявления.

И през този период продължава тенденцията от предходни анализирани и отчетени периоди - най-голямата част от нарушенията на правото за разглеждане на делото в разумен срок да са допуснати от разследващите органи и прокуратурите в Софийски апелативен район. От общо 32-те заявления, по повод на които ИВСС е установил необосновано забавяне, допуснато във фазата на досъдебното производство от страна на посочените органи в анализа, 12 /дванадесет / броя са заявленията, касаещи досъдебни производства от Софийския апелативен район, за Военно – апелативен район – 9 (девет) броя заявления, за Апелативен специализиран район – 4 (четири) броя заявления, за Апелативен район - Варна - 3 (три) заявления, за Апелативен район - Пловдив - 3 (три) заявления и за Апелативен район - Велико Търново - 1 (едно) заявление.

Тук следва да се отбележи, че във второто тримесечие на настоящия анализиран период от предоставените данни на ИВСС за първи път се констатира по-малък брой нарушения във фазата на досъдебното производство установени по реда на Глава III „а“ ЗСВ, за Софийски апелативен район в сравнение с предходни отчетени периоди. По-нисък е броят на констатираните нарушения по подадени и разгледани заявления за

Софийски апелативен район в сравнение с останалите апелативни райони.

С оглед преодоляване на констатираните нарушения от ИВСС по заявления, подадени по реда на Глава III „а“ ЗСВ, и след обсъждане и разглеждане в заседание на Прокурорска колегия на ВСС по точка 90.1.6 от Протокол № 21/19.07.2018 г., Пленума на ВСС е препоръчал на административните ръководители на съответните прокуратури, съобразно правомощията им по чл. 140 ЗСВ, да извършат проверка на спрените дела и при наличие на условията на чл. 245, ал. 2 от НПК да предприемат организационни мерки за тяхното възобновяване. При осъществяване на правомощията по чл. 140, ал.3 от ЗСВ административните ръководители на съответните прокуратури да съобразят и изпълнението на задължението по чл. 22, ал. 2 от НПК за приключване на разследването в разумен срок.

По предложение на Прокурорската колегия на ВСС с решение по Протокол № 29/22.11.2018 г., точка 1.5, Пленума на ВСС е препоръчал на административните ръководители на окръжните прокуратури, Софийска градска прокуратура, военно - окръжните прокуратури и Специализираната прокуратура, съобразно правомощията им по чл. 140, ал. 3 от ЗСВ, на всеки 6 месеца да уведомяват административните ръководители на апелативните прокуратури, за резултатите от осъществявания от тях контрол за спазване на сроковете за извършване на разследването и предприетите мерки, (административно-организационни и дисциплинарни), за ускоряване на производствата с продължителност извън рамките на разумните срокове (над 3 години).

На заседание проведено на 04.04.2022 г., протокол № 6, т. 4 комисия „ДДВИВСС“ към ПК на ВСС е разгледала и приела за сведение анализ от Върховна касационна прокуратура относно резултати по мерки, препоръчани с решения по т.90.1.6 от протокол № 21/19.07.2018 г. и по т.1.5 от протокол № 29/22.11.2018 г., на Пленума на ВСС, заведено в деловодството на ВСС с вх. № ВСС-5375/21.03.2022. Представения анализ обобщава резултатите по апелативни райони за 2021 година във връзка с изпълнението на дадени препоръки по реда на Глава III „а“ ЗСВ, като ведно с него са представени и справки по апелативни райони. Анализът сочи, че през 2021 година административните ръководители на прокуратурите са продължили дейността си по препоръките дадени в горепосочените решения на Пленума на ВСС, като спрените дела и тези с продължителност над 3 години са изведени като приоритет в дейността на прокуратурите и по отношение на тях се упражнява постоянен мониторинг по реда на контролната дейност в Прокуратурата на Република България, служебния контрол и

дисциплинарната отговорност. В заключение е посочен извода, че предприетите мерки са полезни и имат добър ефект, видно от постигнатите резултати посочени в анализа.

Предвид гореизложеното, комисия „ДДВИВСС“ към прокурорска колегия на ВСС счита, че не е налице необходимост да бъдат предлагани нови мерки, доколкото вече приетите такива са действащи и ефективни, а следва да напомни на административните ръководители на прокуратурите, да продължат прилагането на мерките, приети с решение по т.90.1.6 от Протокол № 21/19.07.2018 г. и решение по т.1.5 от Протокол №29/22.11.2018 г.на Пленума на ВСС.